

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Landstinget. № 32.

Tiende Session.

23de Møde.

Tredagen den 12te Novbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Jesperen: Det blev nylig udtalt af en foregaaende æret Taler, jeg troer, det var den 6te Landstingsmand for 9de Kreds (Brasch), at han havde troet — det Mødtsatte kom ham altsaa uventet — at dette Lovforslag vilde blive modtaget med megen Velvillie. For mig er det klart, at, om det end maatte blive modtaget med Velvillie her i Forsamlingen, vil det, dersom det faaer Lovkraft, som det nu foreligger, blive modtaget med megen Uvillie og Misfornoieelse af Landboerne, navnlig af de mindre. Jeg troer ogsaa, at det i sine praktiske Følger vil medføre saa store Ulemper og være saa fortrædige for dem, der skulle særdes paa Veiene, at de meget hellere, som ogsaa af en æret Taler er ytret, ville foretrække at paalægges større Udgifter til Veiene end den Gæne og Udgift, der vil være forbunden med at forandre Kjøretøjerne ifølge Bestemmelsen i Lovforslaget. Man kan sige, og det er ogsaa sagt i Motiverne, at Hensigten med Lovforslaget er, at man maa see at forebygge den Skade, Veiene lide ved de smalsaledede Hjul, og ved at træffe i saa Henseende nødvendige Bestemmelser see at faae Veindgiftterne nedbragte; og det kan jo ogsaa være meget godt; men naar man seer hen til, at paa den anden Side andre Udgifter just ved dette Lovforslag vil bringes op til mange Gange det Dobbelte af den forøgede Veindgift, saa troer jeg, at Landboerne vilde være lidet tjente med,

at Veindgifterne paa denne Maade bringes ned; thi det forholder sig ikke saaledes, som det et andet Sted hedder i Motiverne, at, naar man veier Fordelen og Byrden imod hinanden, som Lovudkastet vil medføre, Fordelen da vil være den overveiende; nei! tværtimod, Byrden og Ubhagelighederne blive aabenbart langt mere overveiende. Det er allerede fremhævet, men jeg skal dog gjentage det, at de Udgifter, Lovforslaget vil paalægge Landboerne, ikke vilde blive saa ubetydelige, men saa store, at de aldeles ikke kunne sammenlignes med de forøgede Udgifter, de vilde have at udrede til Veienes Bedligeholdelse, naar de nuværende Kjøretøjer bibeholdes. Skal en Vogn have opretstaaende Hjul, saa maa hele Vognens Construction saaledes forandres, at man i Reglen ligesaa let vil kunne anskaffe sig en ny Vogn, og naar man nu veed, hvad en ny Vogn koster, og naar man seer hen til, hvad det har at betyde for den mindre Landbruger, for en Boelsmand, Huusmand eller mindre Gaardmand at anskaffe sig en ny Vogn, saa kan der ikke være Tvivl om, at disse Folk langt hellere vilde udrede større Veindgifter end forandre deres Kjøretøjer eller anskaffe sig nye. Og forsaavidt man dernæst vil sige, at det er en Udgift eengang for alle, saa vil jeg dertil svare, at den aarlige Rente af Capitalen, som denne Udgift andrager, er saa stor, at den aarlige forøgede Udgift til Veivæsenet, som mullig nødvendiggøres ved Bibeholdelse af de nuværende Kjøretøjer, neppe vil blive større. Jeg vil derfor, hvis Lovforslaget skulde faae Lovkraft, dog meget tilraade, at der blev gjort Forandring i den i Lovforslagets § 1 indeholdte Bestemmelse med Hensyn til opretstaaende Hjul; thi skal denne Bestemmelse gjennemføres, vil den, som sagt, medføre